

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-12-06
Besvaras senast
2017-12-13 kl. 12.00

Till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:407 Ökat antal hivpositiva i Europa

Antalet personer som är hivpositiva fortsätter att öka i Europa. En anledning till ökningen anses vara att mer än hälften av de smittade personerna får sin diagnos sent.

Inför Världsaidsdagen släppte Världshälsorganisationens (WHO) Europaregion och den europeiska smittskyddsmyndigheten ECDC en ny rapport om utbredningen av hiv i Europa. Förra året diagnostiserades 160 453 personer i WHO:s Europaregion med hiv. Majoriteten av de smittade rapporterades i öst, framför allt i Ryssland. Det är det högsta antalet fall för ett enskilt år. I EU- och EES-länder minskade antalet fall, men fortfarande fick 29 000 personer en hivdiagnos under 2016. Högst andel fall hade Lettland, Estland och Malta.

Antalet hivinfektioner minskar globalt, medan det i Europa råder en bestående hivepidemi med ökande antal fall i WHO:s Europaregion enligt ECDC.

En av anledningarna till att antalet nya hivdiagnoser inte minskar är att många personer får sin diagnos sent. Enligt rapporten fick 51 procent sin diagnos först när hivinfektionen redan påverkat immunförsvaret. Enligt rapporten är det framför allt personer över 50 år som riskerar en sen diagnos. Det ökar risken för att smittan sprids vidare och kan dessutom leda till större hälsoproblem och risk för att utveckla aids. Två tredjedelar av alla nya aidsfall inträffade inom tre månader från hivdiagnos, visar rapporten, vilket tyder på att patienterna burit på infektionen under en längre period.

Enligt ECDC kan orsaken till att antalet hivsmittade fortsätter att öka vara en låg medvetenhet om hiv och hur det smittar, vilket leder till missuppfattningar och dålig uppfattning om den egna risken att bli smittad. Att hiv ofta är symptomfri initialt är en försvårande faktor.

Heterosexuella relationer var det vanligaste sättet att bli smittad i östra Europaregionen enligt ECDC. I EU- och EES-länderna var det däremot vanligast med smitta hos män som hade sex med män. Fler män än kvinnor diagnostiserades. 40 procent av dem som fick en hivdiagnos under 2016 kom från ett annat land än det de diagnostiserades i. I Sverige stod dessa för 80 procent av alla nya fall av hiv.

Även om regionerna har olika utmaningar uppmanar ECDC och WHO alla länder i Europa att fokusera på prevention, utökad testning och snabb behandling till redan infekterade för att vända trenden.

Rörligheten inom Europa är hög, vilket i sig är positivt och inte bör begränsas. Samtidigt är det angeläget att spridningen av hiv begränsas och att antalet smittade minskar. Att förlita sig på att antalet hivpositiva är lägre i Sverige än i många andra länder är inte en i längden hållbar strategi.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Annika Strandhäll:

Vilka åtgärder ämnar ministern att vidta för att bidra till att ECDC:s och WHO:s rekommendationer implementeras för att färre personer ska smittas med hiv inom Sverige och EU?

.....

Margareta Cederfelt (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander